

Kari Hotakainen

A Tanítvány

Fordította Panka Zsóka

Kari Hotakainen

A Tanítvány

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Original title: *Opetuslapsi*

© Kari Hotakainen 2022

Published originally in Finnish by Siltala Publishing

Published by agreement with Helsinki Literary Agency

Hungarian translation © Panka Zsóka, 2023

Hungarian edition © Typotex, Budapest, 2023

Engedély nélkül semmilyen formában nem másolható!

TYPOTEX VILÁGIRODALOM

ISSN 2064-2989

ISBN 978 963 493 258 1

Kedves Olvasó!

Köszönjük, hogy kínálatunkból választott olvasnivalót!

Újabb kiadványainkról, akcióinkról a www.typotex.hu

és a [facebook.com/typotexkiado](https://www.facebook.com/typotexkiado) oldalakon értesülhet.

Typotex Kiadó

Alapította Votisky Zsuzsa, 1989

A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: Németh Kinga

Felelős szerkesztő: Kiss Barnabás

Borítóterv: Nagy Norbert

Nyomdai munkálatok: Mega-Galaxis Kft., Budapest

Felelős vezető: Nemere Ágnes ügyvezető igazgató

Adj erőt, hogy elbírjam a beton súlyát, akkor is, ha a száram csak egy apró fűszál tartására lett teremtve. Adj erőt, hogy ellenálljak az emberek gúnyolódásának, akkor is, ha az idegrendszerem elég gyenge. Adj egy feszítővasat, ha nem találom a kulcsaimat. Ne adj reményt, ha nincs, se kegyelmet, ha nem érdemlem meg. Ne beszélj kedvesen, ha kemény dolgok várnak rám.

I.

Kihelyezett tenyészszuka

Nehéz egy gyümölcskéssel szívet karcolni valaki homlokába, ha közben az illető rángatózik és kapálózik. Főleg, ha kezdők vagyunk. Próbálok megértetni vele, hogy ha nyugton marad, akkor rendesen el tudom végezni a munkát. Megértem a fájdalmát, de fájdalom nélkül nincs öröm. A mennyország örömeiért a pokol tüzével fizetünk.

A nyöszörgéséből ítélve még sok mondanivalója lenne, de már eleget mondott, a többi maradjon csak a ragasztószalag mögött. Átveszem a szót. Elmagyarázom neki, hogy ha abbahagyná a reszketést és a remegést, a szívecske elkészítése alig tartana fél óráig. Arra is emlékeztetem, hogy húsz évvel ezelőtt én is egy helyben maradtam, amikor szépen megkért rá. A türelem nagy erény.

A szív egyik fele elkészül, amikor elveszíti az eszméletét, én pedig nyugodtan folytathatom a munkát. A bőre már megöregedett, ráncos és vékony, ami megnehezíti a dolgom. A kés néha megakad a bőrredőkben, vér spriccel belőlük, és tönkreteszi a fáradságos munkával

elkészített mintát. Már az elején eszméletlenül kellett volna vernem, de valamiért szánalom fogott el, így csak párszor ütöttem meg a gumikalapáccsal, és amilyen nagydarab, annyi meg sem kottyant neki.

A szív elkészül, de valljuk be, nem lett túl szép. Úgy néz ki, mint egy vérfoltos, rossz tetoválás. De most be kell érni ezzel – azért ki-vehető, hogy ez egy szív, és biztos még jobban fog kinézni, ha majd megszárad a bőre. Megrázogatom a vállánál fogva, egy pillanatra szédülten bámul, aztán megmozdul. Szemei tágra nyílnak. Elmondom neki, hogy készen vagyunk, és a kezébe nyomok egy tükröt. Észreveszi az új mintát a homlokán, és rémülten megrázza a fejét. Elmagyarázom neki, hogy a szív a szeretet szimbóluma, a világ összes emberét egyesítő érzés univerzális jele. Van egy szív a mellkasában, és egy a homlokán. Azt is világossá teszem számára, hogy ő különleges eset, kézműves darab, a szívem csücske. Nem minden gazdálkodó kap szívet a homlokára. Csak az, aki megérdemli.

Előveszem a fényképet a hátizsákomból, és a szeme elé tartom. Húsz évvel ezelőtt, egy forró napon készítette az eperföldjén. A képen szűk rövidnadrágot és pólót viselek.

Tizennégy éves voltam. Azért fordultam a kamera felé, mert azt parancsoltad. Akkor te parancsoltál. Azt mondtad, imádod az összes lányt, akik idejönnek hozzád epret szedni. Azt akartad, hogy úgy hajoljak le az eperhez, hogy a fenekem csinosan az ég felé nézzen. Muszáj volt beleegyeznem, mert úgy neveltek, hogy nem tudtam nemet mondani. Nem volt választásom. Ezt a képet te készítetted, több száz fényképet készítettél. Aztán a barátaiddal nézegetted a képeket; a nevelőapám is közéjük tartozott. Neked volt a legjobb fotóalbumod a környéken, és rendszeresen összegyűltetek, hogy nézegetésétek. Láttam, hogy nálunk is jártatok, egy-egy pohár drága whisky volt előttetek, a hangszórókból kellemes hegedűszó szólt. Akkor is imádtátok a szépséget, most is imádjátok a szépséget. A világ nektek a szebbik oldalát mutatta. De ennek ára van. Nincsenek angyalok ör-

dögök nélkül. Nem értél hozzám, csak lefényképeztél. A bűnöd tehát nem túl nagy, inkább aprócska, triviális, jelentéktelen – akárcsak te magad. Most egy szív díszleg a homlokodon, annak jeleként, hogy te is szerepet játszottál abban, hogy a szívem összetört: megsebezted, de nem törted egészen össze, ezért életben hagylak, hagyom, hogy az életed hátralévő részében ezzel a szívecskével a homlokodon járj, és amikor az emberek megkérdezik, hogy honnan került a szív a homlokodra, azt mondhatod, hogy ez a jutalmad az élethosszig tartó bujaságodért és szépségimádatodért. Az Úr elvette, az Úr most visszakapta.

Annyi mondanivalója lenne még, hogy kedvem támad levenni a ragasztószalagot a szájáról, de annyira azért mégsem érdekel, mit akar mondani. Összeszedem a cuccaimat, bedobálom a hátizsákomba, megtöltöm a vizespalackokat, és leveszem a telefont a töltőről. A lelkem megnyugszik a jól végzett munka örömétől és az erőfeszítéstől, a vérnyomásom lelassul, az izgalom elszáll, jól megérdemelt lomha fáradtság árad szét az egész testemben.

Visszafordulok, hogy még egyszer megnézzem a gazdát, aki megkötözve nyöszörög a pajta koszos padlóján. A gazda szép és szabad életet élhetett. Az élet minden területén kiteljesedhetett. Semmi oka panaszra, mégis üvölt. Megveregetem a feje búbját, és kísétálok az istálló ajtaján a szabad ég alá.

A tarkómon hatalmas csattanás. A földre rogyok.

Amikor magamhoz térek, pánikba esek. Rájövök, hogy két széna-
bála között fekszem. Az aranyló nap egyenesen a szemembe süt,
nem tudok ránézni. Nem kapok levegőt. A testem lángol és bizsereg.
Nem tudom biztosan, hogy betört-e a koponyám, de az biztos, hogy
jó nagyot csaptak rá. Most megfizetek az elbizakodottságomért.
Nem kötöztem meg rendesen a gazdát, alábecsültem a képességeit.
Nem tudok megmozdulni. Pánikba esek. Nem érzem a lábam, sem
a karom. Egy felhő úszik a nap elé. A halántékomon izzadság csorog.
Megpróbálok segítségért kiáltani, de nem sikerül. Minden elhomá-
lyosul. Elveszítem az eszméletem.

Vízcseppek hullanak a homlokomra. Az ég elsötétült, a távolból
morajlás hallatszik, vihar közeledik. Hirtelen zuhogni kezd az eső,
mintha dézsából öntenék. Érezni kezdem a bal kezemet. Úgy tűnik,
az eső meglazította a köteleket. Egyszer csak leszakad az ég, a vil-
lámok sárgán cikáznak, a víz nagy erővel csapódik a földbe, a szán-
tóföldön apró lyukak jelennek meg, az eső szinte zuhanyként ömlik
a fejemre, fáj a torkom, köhögnöm kell, gyomorsavas hányás ömlik a
számból a nyakamba, a pánik erővel tölt fel. Egy hal vagyok, aki ki
akar szabadulni a hálóból, a jobb karom is megmozdul, a bal lábam
is megmoccan, az erőm fogytán, de szerencsére érzem, hogy a széna-
bálák lassanként engednek a szorításból.

Képeket látok, villanásokat, homályos tükröződések. Talán
hallucinációk. Látom magamat magam mellett, fölött, oldalról, sok

van belőlem, és mindenki rám mosolyog. Hanyatt fekszem a mezőn, az égbolt kivilágosodott, szénaszagot és izzadságszagot érzek. Mindenem fáj, nem merek felállni.

Oldalra fordulok, látom az utat, ami az emberek közé vezet. Oda kell jutnom. Kúszva. Vagy mászva. Mielőtt a gazda visszajön és befejezi, amit elkezdett.

Megpróbálok felülni, de nem sikerül. A jobb kezemmel megtapogatom a tarkómat, véres, de nem vészesen nyílt fel.

Mély levegőt veszek, és rákényszerítem magam, hogy felálljak. A táj meginog. A mező és az ég helyet cserélnék. Visszazuhanok a földre. Leülök, össze kell szednem magam. Nézem a tarlót a mezőn, a barna, sárga és piros színben pompázó szúrós szőnyeget. Nézem az eget, amelynek zápora megmentett engem. Nézem a pár száz méterre lévő, esőtől csillogó, vizes utat, amelyen végig kell mennem, hogy elvégezzem a korábbi életemből rám maradt fontos feladatokat. Szívemnek kedves, de nehéz feladatok, épp olyan nehezek, mint ez az iménti is, amit elbaltáztam. De most nem szabad túl szigorúnak lennem önmagammal szemben, irgalmasnak kell lennem, még ha nem is szeretem ezt a szót, az irgalom a büntelenek langyos szava, amely a túlbuzgó használat során megkopott.

Újra felállok. Tántorgok, de sikerül állva maradnom. Egy pillanatra az út tűnik fel a szemem előtt, aztán eltűnik, és egy árok van előttem, puha és sáros, hívogató. Belezuhanok, és ott is maradok.

Érzem, hogy hozzám érnek. Cipelnek. Vonszolnak. Egy alakot látok. Nem látom az alakot. Aztán újra látom. Felhők lebegnek fölöttem, az ég függönyei. Sárga fények villognak, elhomályosulnak. Valahová letesznek, egy hordágyra, azt hiszem. Hogy megvizsgáljanak, ítélkezzenek. Felkészítenek. Az ég eltűnik, valaki lekapcsolja a fényt a felhők mögött.

Idegen ágyban ébredek, vagy nem is ágyban, hanem valamiféle padon vagy priccsen, régi matraccal. A falról egy jávorszarvasfej bámul rám. A plafont álmennyezet borítja. Nem merek megmozdulni. Vajon a gazda házában vagyok? Ha igen, akkor nekem annyi. Mindenem fáj, moccanni sem bírok. Bal felől lépéseket hallok. Valaki becsörtet a szobába, átható trágyaszaga van. Becsukom a szemem. Az alak öles léptekkel közeledik, megáll, jó reggelt kíván, és leül egy székre. A hangjából rájövök, hogy nem a gazda az, és nincs is semmiféle szaga. Fehér köpenyt visel, és nem ül, hanem áll, háttal nekem, a szomszéd ágyon fekvő személyhez beszél. Úgy tűnik, hogy kórházban vagyok, tehát élek.

Mozdulatlanul fekszem hát tovább, és örülök az életnek, amit majdnem elvesztettem. A gazda eszméletlenre vert, ami még megbocsátható, de az, hogy a szénabálákhöz kötözött, már egyértelmű gyilkossági kísérlet volt. Nem megyek vissza bosszút állni, megkaptam, amit akartam. Az a szív örökké a homlokán fog dobogni.

Az orvos felém fordul. Homályosan emlékszem rá, hogy a sürgősségin valami fedősztorit meséltem a sérüléseimről, de az erős fájdalomcsillapítók miatt nem emlékszem a részletekre. Az orvos itt áll előttem, és a keresztnevemen szólít. Régóta nem történt velem olyan, hogy valaki a keresztnevemen szólított és a hogylétemről érdeklődött. Ez a ritka és váratlan kedvesség majdnem lyukat üt a védőpajzsomon, de nem engedem eluralkodni az érzést. Egész jól, válaszolom, és elfordítom a fejem. Az orvos a sérüléseimről magyaráz, és csodálkozik, hogyan származhatnak abból, hogy

átestem egy galagonyasövénnyen. Nem tudok mit mondani. Nincs kedvem tovább hazudozni, ráadásul a korábbi hazugságokra nem is emlékszem.

Az orvos szerint minden sebet és zúzódást megfelelően elláttak, de a felépülés időbe telik. A tarkómat tíz öltéssel varrták össze. Pi-hennem kell, táppénzre menni, és hagyni, hogy regenerálódjon a bőröm. Bólintok, és megígérem, hogy mindent megteszek, bár a pihe-nés, a betegszabadság és a bőr regenerálódása jelenleg elég távoli dolognak tűnik. Az orvos megkérdezi, hogy van-e családom vagy barátaim, akik tudnak segíteni az ápolásban. Bólogatva igent hazudok. Az orvos azt mondja, legjobb esetben két nap múlva mehetek haza.

Miután az orvos távozik, megkérem a nővért, hogy húzza el az ágyak közötti függőnyt. Nem szeretném látni a mellettem fekvő beteget, nem szeretem az idegenek tekintetét, de a legjobban azt utálom, ha kérdezősködnek. Össze akarom szedni a gondolataimat, rendet akarok rakni közöttük.

Gondolatban végigveszem magamban a gazdánál tett látogatásom eseményeit, és rájövök, hogy két olyan bűnt követtem el, ami majdnem az életembe került. Elbizakodottság és gondatlanság. Bár az események végső kimenetele kedvezően alakult számomra, be kell ismernem, hogy van még mit javítani. Túlságosan bíztam magamban, és ezért nem voltam elég óvatos.

Másnap reggel korán kelek, és megnyomom a piros gombot. A nővér azonnal ott terem. Vizet és gyümölcslevet kérek, és ő mosolyogva megígéri, hogy mindjárt hozza. A nővér mosolya szinte már túlzásnak tűnik. Ráadásul betartja az ígéretét, és tényleg azonnal hozza a gyümölcslevet. Az ígéret betartása is szinte túlzás. Túlérzékeny vagyok a kedvességre. Örülök, hogy a nővér nem szólít a nevemen. Az már határozottan túlzás lenne. Amikor a nővér távozik, megkérdezi, hogy minden rendben van-e. Bólintok.

Estére a fájdalmaim enyhülnek, lassan felülök az ágyban. A látvány szédítő. A padló mozog, de fokozatosan megáll. Nincsenek rajta sem patkányok, sem rothadó heringek. A mellettem alvó betegre nézek. Nincsenek szarvak a fején. Az ablak felé fordul. Az égő csipkebokrok eltűntek, és angyalok sem láthatóak a parkolóban. A káosz visszavonult.

Eljött az ideje, hogy új életet kezdjek. De előtte még el kell számolnom a régivel. A gazda elintézve, így már csak ketten vannak hátra. A dolgot nagyban megkönnyíti, hogy mindketten ugyanott laknak. Családi házas városrész, egyszintes ház, egyszerű alaprajz, ismerős ajtók és szokások, pontos időbeosztás, a célpontok életmódja és napi rutinja mindig ugyanaz. A ház körül kerítés, előtte sövény, rossz láthatóság. Mindkét szomszédban idős emberek laknak, akik korán lefeksznek és rosszul hallanak.

A célpontok biztos nem számítanak rám, és nincsenek felkészülve semmiféle kellemetlen dologra. Lehet, nem is emlékeznek rá, mit tettem, ezért ezeket majd el kell mondanom, és megtanítani őket az illemre.

Az orvosok és nővérek vizitjének idejét már kiismertem, tudom, hogyan tervezzem meg az indulást. Megreggelizem, beveszem a fájdalomcsillapítókat, és felkelek. A civil ruhámra felveszem a kórházi zöld köpenyemet, a bejárat ajtóhoz érve a zsebemben kotorászom, hogy a portás azt higgye, cigizni megyek, köszönésképpen biccentek neki, és a parkolón keresztül kísételem a kórház területéről. Aztán a kórházi köpenyt kivágom a kukába.

Elmegyek a raktárba a szükséges felszerelésért, bepakolom a hátizsákomba, elsétálok a konténeremhez, és a két napja lejárt készletet beteszem a mikrohullámú sütőbe. A mikró csilingel. A perzselően forró, süsső kaját a tányérra teszem, hagyom egy kicsit gőzölni, aztán belapátolom. Tudom, hogy egy adaggal körülbelül három órát tudok dolgozni egyfolytában, és ennyi elég is. Eszembe jut, mit írtak az újságok a magamfajtákról. Azok, akik gyorsan befalják, amit eléjük tesznek, egyébként sem értékelik az egészséges életmódot. Az újság azonban téved. Én minden tölem telhetőt megteszek az egészségemért.

Ellenőrzöm, hogy a másik három konténerben minden rendben van-e. Aztán elindulok az eladóhoz.

Este tízkor találkozom vele egy kihalt külvárosi kiskocsmában. Egy sarokasztalnál ül, kék baseballsapkában, amiről egy hete egyeztünk meg telefonon. Nem úgy néz ki, mint egy fegyvernepper, inkább ingatlanügynöknek vagy könyvelőnek tűnik. Vasalt ing, vékony sötét pulóver, elegáns nadrág és barna félcipő. Odabiccentek neki az ajtóból, ő pedig abban a pillanatban lekapja a sapkát a fejéről, mintha valami mocskos sisak lenne.

A pultnál veszek egy kávét, és leülök vele szemben. Azt mondja, Raunónak hívják, de olyan hangon, amiből biztosra veszem, hogy nem Raunónak hívják. Azt mondja, hogy az áru a kocsijában van, itt az utcában, pár száz méterre. Olyan halkán beszél, hogy közelebb kell hajolnom hozzá. Érzem az arcszesze illatát. Gyorsan elhadarja nekem a .22-es kaliberű Colt Match Target használatának működési elvét, és azt is, hogy a lőszer benne van az árban. Megkérdezi, hogy

van-e tapasztalatom a kézfegyverek használatával kapcsolatban. Azt válaszolom, hogy nincs. Erre rettenetesen atyáskodóan néz rám, mire rámutatok, hogy ilyen kérdéseket általában egy hivatalnok, nem pedig feketeepiaci termékek eladója szokott feltenni. Elmondom neki, hogy a saját biztonságom érdekében van szükségem az árura, és ha muszáj, meg tudom húzni a ravaszt.

Elsétálunk a kocsijához. Az autója német és elég menő. Az első ülésről egy vászontáskát vesz elő. Átadok neki négyszáz eurót, amit a gazdától kaptam utólag, kárpótlásként azért, mert akaratom ellenére fotómodellnek használt.

Visszaérve, a konténerem félhomályában kinyitom a szatyrot, és kezembe veszem a fegyvert. Nehéznek és véglegesnek tűnik. Kifejezetten azért akartam éppen Coltot, mert a biológiai apám Colt márkájú cigarettát szívott. Az összefüggés persze elég buta és romantikus, de ez nem tartozik a lényeghez. A lényeg az, hogy most már biztos lehetek benne, hogy ha a szavak ereje elhalványul, más eszközökkel is folytatni tudom a beszélgetést.

A nap ragyogóan süt, sehol egy felhő. Megállok, és leülök a romos ház omladozó betonlépcsőjére. Szellemháznak hívtuk. A házat megöröklő rokonság összeveszett az épület hasznosításával és felújításával kapcsolatban, nem tudtak megegyezni, így a ház ott maradt a középosztálybeli környék kitaszítottjaként, senki sem lakta, elgazosodó kertjében pedig csavargók és gyerekek tanyáztak. Már csak négyszáz métert kell megtennem a helyszínig, az egyszintes téglaházhoz.

Ötéves koromban kerültem a házba. Az új anyám barnának látszott, de fehér volt. Az új apám az udvaron állt, gereblyével a kezében. A berendezés barna, zöld és sárga volt. Kaptam egy saját szobát, amelynek a falán egy borzalmas zenekar poszttere díszelgett. Minden zenész kinyújtotta a nyelvét. Muszáj volt letépnem a falról.

Két másik gyerek is lakott a házban, mindketten idősebbek voltak nálam, és mindketten gyönyörűek. Egy lány és egy fiú. Ella és Sami. Kórusban énekeltek, és olyan szépen tudtak enni, hogy nem maszatolták össze az arcukat.

Az új anyám furcsa ételeket főzött. Folyton az ételekről beszélt, amiket készített. Nehéz volt megszokni, hogy az étel ennyire fontos. Az új anyám legalább egy órán át főzött, de az étel még így is borzalmas volt. Túl kevés só volt benne, és nem volt hozzá ketchup. Soha nem volt sült krumpli vacsorára, mindig csak főtt. Gyakran főzött rizst is, erősen fűszerezve. Az új apám csak nem sokkal az étkezések előtt jött be a házba, és folyton könyvet olvasott egy olyan menő fotelben, amelynek később elmondták a nevét.

Egy dán fotel volt, a tervezője fényképét egy nagy könyvből mutatták meg nekem. Emlékszem, hogy a tervező majdnem ugyanúgy nézett ki, mint az új apám: kerek szemüveget, gyapjúkabátot és vassal inget viselt. A biológiai apámnak még inge sem volt, vagyis volt, de rövid ujjú és színes. Azt mondták, hogy a dán székben soha nem szabad enni.

A furcsa ízű és fűszeres ételek folyton ki akartak jönni. Szinte mindent lehet csendben csinálni, de a hányás akaratlanul is zajjal jár. Megtanultam úgy hányni, hogy a hányást a lehető legtovább a számban tartottam, aztán kiszaladtam a vécére kiköpni.

A fogunkat minden reggel és este meg kellett mosni. Ez új volt számomra. Az új anyám ott őrködött mellettem. Az új anyám hangosan gargarizált, ami úgy hangzott, mintha egy motor lenne a szájában. Az új apám minden este megborotválkozott, még akkor is, ha úgy tűnt, hogy nincs is mit lenyírnia. Ezután valami mentolos illatú izét kent az arcára, aminek a szaga sokáig megmaradt a vécében.

Reggel mindig ugyanaz ismétlődött. Nem reggelizhettem, amíg nem mostam fogat. Azon tűnődtem, vajon milyen kosz kerülhetett volna a fogaim közé az éjszaka folyamán. Sokáig kellett az új otthonomban élnem, mire biztos lettem benne, hogy ez az otthonom, és hogy ott fog maradni, ahová épült. Az első éjszaka a ház egyértelműen elmozdult. Legalábbis nyikorgott. Vagy ha nem is nyikorgott, valamit biztosan művelt.

Semmit sem mertem csinálni. Nagyon sokáig. Vagy ha csináltam is valamit, akkor csak apránként. Nem mertem sokáig ugyanazt a dolgot csinálni, mert féltem, hogy úgyis megszakad vagy véget ér. Töredék-emberré váltam. Nem akartam, de mégis. Az embert mindig valamilyenné formálják, még ha ezt nem is mondják ki hangosan. Az embert mindig valamilyenné formálják, kovácsolják vagy tervezik, aztán amikor felnőttként valamilyenné válik, akkor azt mondják, hogy ilyen lettél, pedig valójában mindent ők építettek

fel, ha nem is teljesen tervszerűen, akkor véletlenül. Most, amikor újra belépek abba a házba, egy időre el kell felejtennem, hogy valaha az otthonom volt. Otthon az ember nem csinál gonosz dolgokat.

Előveszem a cigisodró eszközeimet, és kitépek egy lapot a Bibliából. A dohányt ezúttal a Korinthoszi levelek fogják körbeölelni. Nagyokat szippantok, behunyom a szemem, és újra elismétlem magamban, miért megyek a házba. Összesen öt oka van. Háromra emlékszem fejből, egy a pendrive-on van, az utolsó ok pedig azon a fényképen van megörökítve.

Eszembe jut az a három nap, amikor azzá tettek, amilyen most vagyok.

Az egyik nap az egész család a nappaliban álló hatalmas ebédlőasztal körül ül, kivéve engem. Én a szobámban vagyok, de az ajtó résnyire nyitva. A nevelőanyám, Kirsti azt mondja, hogy hamarosan megérkezik a régóta várt új családtag, aki mindannyiunknak rengeteg örömet okoz majd. Aztán megszólal a csengő, belép egy idegen, aki felsorol néhány dolgot, amire egy kiskutya nevelése során különösen ügyelni kell. Kirsti átveszi a kiskutyát, és óvatosan a családjához vezeti. Hallom a szobámban, ahogy kedveskednek neki, köré gyűlnek, csodálják. A kutyakölyök a tölgyfa parkettán ugrándozik, apró, éles karmai a parketta kemény felületén kopognak, nyughatatlanul szaladgál ide-oda, a család sikoltozik. Lauri, a nevelőapám az ölébe veszi, de nem marad az ölében, hanem visszaugrik a földre, letelepszik az anyám lába mellé, épp csak annyi időre, amíg Kirsti elmondja, hogy ezt az édes kis labrador retriever kölyköt Siirinek hívják, és ő egy kihelyezett tenyészsuka. Ez azt jelenti, hogy Siiri a hivatalos papírok szerint továbbra is a tenyésztő tulajdonában marad, és a tenyésztőnek joga van kiskutyákat tenyésztetni Siirivel, viszont az első alom után Siiri már csak a miénk lesz. Akkor nekünk már két kihelyezett tenyészsukánk van, böki ki Lauri, és mindenki felnevet, Kirsti kissé túl csilingelőn, talán kissé zavartan, és ebből Lauri rájön,

hogy a könnyed kis beszélő talán nem is volt olyan jó poén, mint ahogy azt képzelte, és a szobám felé pillant, talán még észre is vesz engem, vagy talán csak egy kis részemet, mert a viccét hallva kissé távolabb léptem az ajtótól, az ablakhoz, ahonnan a szomszéd fehérre meszelt házát bámulom, amelynek falára az évek esőzései hűgyszínű csíkokat festettek, a nevelőapám viccén merengek, és valahol mélyen legbelül érzem, hogy az én szerepemet így határozták meg, így tették láthatóvá azt a felszín alatti részt, amit mindig is éreztem, de sohasem tudtam szavakba önteni. Kihelyezett tenyészszuka. Egész frappáns elnevezés. Emlékezetes. Az apám az ajtóhoz lép, megszeppent arc kifejezéssel az arcán bekukucskál, mintha jóvá akarná tenni a dolgot.

Egy másik napon egy olyan gúnynevet kaptam, amit később a legjobb barátom vett át tőlem.

Az egész szinte észrevétlenül kezdődött, mint oly sok minden a családban. Kirstit az iskolai védőnő kereste meg, ő pedig bizalmasan akart velem beszélni. Nem használta ezt a szót, de az arckifejezéséből kiolvasható volt. Akkoriban tizenkét éves voltam, tehát lassan képessé váltam arra, hogy a sorok között olvassak.

Kirsti behívott Lauri könyvtárszobájába, ami mindig azt jelentette, hogy komoly dologról van szó, és csendre van szükség. Megkért, hogy üljek le. Aztán kimondta azt a szót, amit azóta sem tudtam kivenni a fejemből, és amely azóta is hatással van szinte mindenre, bár valójában nem kellene hogy túl nagy jelentőséggel bírjon az egész ügy szempontjából.

Testtömegindex.

Kirsti a túlsúlyomról akart beszélni, de a testtömegindex szót használta, mert az elegánsan elfedte azt a rideg ténnyt, hogy a védőnő szerint túl kövér vagyok. Egy Dagadék. Megkértem Kirstit, hogy ismétlje meg a szót, de nem akarta. Kirsti úgy gondolta, hogy nem szabad csúnyán beszélni erről a dologról, viszont kellene valamit

tenni ellene. Vagyis ellenem. Kevesebbet kell ennem és többet kell mozognom. Tenni kell valamit, mielőtt túl késő lenne. Mielőtt túl kövér leszek a tinipiacon. Mielőtt túl kövér leszek egy olyan családhoz, amelyben mindenki a kalóriákat számolgatja, amelyben az apa minden péksüti után hasizomgyakorlatokat végez, az anya pedig piláteszezik és jógázik, hogy zsírmentes maradjon, Sami és Ella pedig hangosan felolvassák az ételek energiatartalmát a csomagolásról, aztán mélyet sóhajtanak. Erre a háztartás zsírmentes, lapos hasú világába becsúszott egy Dagadék, aki mindent elront, nem szalonképes, nem menő, nem szexi, nem kívánatos, nem jó tanuló, nem menyasszonynak való, sem feleségnek, sem anyának.

Szóval Dagadt vagyok, mondtam Kirstinek, mire ő azt válaszolta, hogy: hát persze hogy nem vagy az, csak mostantól jobban oda kell figyelniük a súlyodra, szóval így tettünk, minden egyes nap, cukorkáról cukorkára, fagyiról fagyira, egész addig, amíg be nem csaptam magam mögött az ajtót.

Nagyjából ugyanebben az időben kötöttem barátságot a szegény családból származó Mikával. Mika csúnya volt, de sovány. A sors vezérelt bennünket egymáshoz, amikor az iskolai szemeteskukánál összefutottunk. Félszavakból is megértettük egymást, egy arckifejezés is elég volt, elég volt csak egymásra néznünk. Elmeséltem neki, hogy túlsúlyosnak diagnosztizáltak. Mika azt javasolta, hogy ő mint alulsúlyos, hat kilót szívesen átvenne tőlem, sőt viselhetné akár a nevemet is. Azóta Dagi Mika beceneve.

Aztán történt valami, ami a lustaságomnak köszönhető, de a lehető legrosszabbul végződött számomra. Az iskolában egy esszét kellett írniunk hazánk különleges földrajzi helyzetéről kelet és nyugat között. Sehoggy sem tudtam megragadni a témát, de nem volt rá mód, hogy kitérjek a feladat elől. Úgy döntöttem, hogy megveszem az esszét. Pénzem nem volt, ezért üres üvegeket gyűjtöttem. Sikerült húsz

eurót összegyűjtenem. Az osztályban volt egy fiú, akinek jól vágott az esze, és képes volt rövid idő alatt kész szöveget írni. Ajánlatot tettem Mikaelnek. Húsz euró egy esszéért. Beleegyezett, és azt javasolta, hogy a fiúöltözőben találkozzunk, ott fizessenek. Az öltöző búzlott. Előkotortam a pénzt. Mikael először a bankjegyre nézett, azután rám. Azt mondtam neki: „Add már ide azt az esszét, és tűnjünk el erről a büdös szemétdombról.” Erre ő azt válaszolta, hogy nem adja oda az esszét, ha nem engedem, hogy megcsókoljon. Erre azt mondtam: „Ne baszakodj már.” Erre megfenyegetett, hogy ha nem hagyom, hogy megcsókoljon, elmondja a tanároknak és a szüleimnek, hogy megpróbáltam lefizetni. Abban a pillanatban rájöttem, hogy mindannyian potenciális gyilkosok vagyunk. Felkapta a bankjegyet, előkotorta az esszét a hátizsákjából, letette a padra, és mély, bizonytalan hangon azt mondta: „Nos?” Becsuktam a szemem. Mikael közelebb lépett, kebab- és fokhagymaszag áradt a leheletéből, kinyitottam a számat, és hagytam, hogy az undorító nyelvét bedugja a számba, amitől túl szűknek éreztem a szám belsejét, és nem tudtam, mit csináljak a nyelvemmel. Ezért úgy döntöttem, hogy a lehető leghátrébb húzom vissza, de ettől meg fuldokolni kezdtem. A hányás felkúszott a torkomba, szerencsére sikerült visszanyelnem, de Mikael megérezte a torkom rándulását és a hányás szagát. Faggatni kezdett, hogy a hányás vajon miatta van-e, a rossz csóktechnikája tehet-e róla, vagy egyszerűen csak hányingert kapok a személyétől. Próbáltam tagadni mindent, és azt állítottam, hogy a hányingert a nemrég elfogyasztott májgaluskaleves okozta, a sertés- és tehénszív, máj és liszt borzalmas keveréke, amely pont a csókja pillanatában akart feljönni. Mikael sajnos nem hitte el a magyarázatot, és arra a következtetésre jutott, hogy én is undorítónak tartom, mint mindenki más. Aztán pofon vágott, és elment. Megpróbáltam visszatartani a fájdalom könnyeit, és az esszé elolvasására koncentrálni, amely elegánsan leírta, hogy két teljesen különböző ország között helyezkedtünk el, és ezeknek a szintézisei vagyunk.

A tanárnő megdicsérte az esszét, kiválónak találta, a fejlődésemet pedig káprázatosnak ítélte.

A szünetben Mikael odajött hozzám, és bejelentette, hogy bosszúból, az undorító csókom miatt, mindent elmondott a szüleimnek.

A vasárnapi ebédnél került terítékre a kérdés. Kirsti és Lauri nyilvános bocsánatkérést követeltek az egész családtól. Szégyent hoztam rájuk, és kockára tettem az egész család hírnevét. Bocsánatot kértem, de magamban azt gondoltam, hogy Lauri minden egyes gondolata csak idézet és lopás jeles gondolkodók könyveiből, amelyek méterhosszan állnak a könyvtárában, betűrendbe rendezve. Míg én a húszasommal és egy nyálas csókkal csak néhány jelentéktelen oldalt vásároltam, addig Lauri az egész életszemléletét másoktól lopta.

De ők nem bocsátottak meg nekem. Egyik este, amikor a teraszon ültem, hallottam, hogy Kirsti az egyik barátjával telefonált. Ragaszkodott hozzá, hogy ez bizalmas. Aztán elmondta, hogy Maria esszéket vásárol, mert buta, lusta és még kövér is.

Adj gyengeséget, hogy felfedjem a lelkeket, adj gyengeséget, hogy darabokra törjek. Mint az angyalok, akik nem is léteznek, de arra a pár pillanatra, amíg rájuk gondolunk, életre kelnek. Vedd el tőlem, ami nyomaszt, és add nekem, ami nem az enyém.